

ZÁRÓ SZAKMAI BESZÁMOLÓ OTKA K76782

A 2008. október 1-jén megkezdett *A klerikus életállapot és garanciái a hatályos egyházi jogban* című kutatási projektem befejeződésével, eredményeimet az alábbiakban foglalom össze:

Megítélésem szerint a kutatás kellő sikerrel járt, és meghozta a várt eredményeket.

A kutatáshoz mintegy 100 oldalnyi főleg kánonjogi jellegű szakbibliográfiát gyűjtöttem. A kutatás alapvetően kánonjogi témájú, mégis a feldolgozásához komplexebb módon kellett hozzáfogni. Egyesíteni kívántam a téma kánonjogi szempontjait a dogmatikai, a morális, a liturgikus és a pasztorális dimenziókkal. A vonatkozó dogmatikai, morális, liturgikus és pasztorális irodalmat csak a lábjegyzet apparátusban tüntettem fel, ezzel az egyébként is terjedelmes munka oldalszámát racionalizáltam.

A korábban megjelent publikációkat átdolgozott formában tartalmazzák a megjelent és megjelenés alatt álló kézikönyvek, ezért elfogadhatónak tartom, hogy több folyóiratcikk és tanulmány elejéről (nyomdai hiányosságok miatt) lemaradt az OTKA támogatás feltüntetése. Több idegen nyelvű (német, olasz) kéziratot fog megjelenni a *Folia Canonica* és a *Folia Theologica* folyóiratokban, melyek megjelenése azért húzódik el, mert ezek a folyóiratok évente csak egy számban jelennek meg, és egy szerzőtől általában csak egy tanulmányt közölnek.

Az elkészült kézikönyvek tudományos műfaja a traktátus, mely komplex módon bontja ki a vizsgált témát, a lehető legnagyobb szakirodalmi apparátussal, a különböző pozíciók, szellemi iskolák nézeteinek bemutatásával, értékelésével. A kötetek felépítése olyan, hogy bármelyik fejezet önállóan is olvasható, mégis, az egyes témák sorának (egymásra következésének) megvan a maga belső logikája, tehát folyamatosan, tartalmi törés nélkül is olvasható. A részletes tartalomjegyzék gyorsan útba igazítja az olvasót, aki hamar rátalálhat arra a témára, amiben információra van szüksége.

Úgy gondolom, hogy a kutatási témámat tekintve, sem a hazai, sem a mai vonatkozó külföldi szakma nem kíséri és kutatja ilyen komplex módon a klerikusi jogokat és köteleességeket, és vizsgálja a klerikusi életszentség jelenségét, egyházban betöltött funkcióját.

Ami pedig az új eredmények hasznosítását illeti, egyrészt maga a publikálás ténye adja a mindenki számára való hozzáférés lehetőségét, másrészt az elkészült kötetek vezérfonalát adják a szerző kánonjogi és pasztorális témájú előadásainak a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karán és Kánonjogi Posztgraduális Intézetében.

Mindkét kötet a kutatás részeredményeit tükröző kötetek, melyeknek a tematikája átdolgozottan és részletesebben bekerült az Illemkódexbe.

A klerikusi életszentség bölcséleti, teológiai alapjai és kánonjogi garanciái teológiai tanulmányok (2010)

Az általam szerkesztett kötet, amint a címe is mutatja, a klerikusi életszentséget a maga komplexitásában mutatja meg. Haszonnal forgathatják a kánonjogász hallgatókon túl teológus hallgatók, a téma iránt érdeklődő doktoranduszok, klerikusok

A klerikusi életállapot válogatott pasztorálteológiai és kánonjogi tanulmányok (2010)

Ebben a kötetben 8 tanulmány tükrözi a kutatás folyamatban levő állapotát. Ezek a tanulmányok alapját képezik a téma záró kötetének.

Klerikusok a Katolikus Egyházban című A klerikusi életállapot, klerikusi jogok és kötelességek, valamint Papnevelés, klerikusok etikai és illemkódexe (2012)

Elkészült a mai klérus számára korszerű etikai és illemkódex, mely nemcsak a hazai, de a külföldi szakirodalomban is újdonságnak számít. Ebben kimutatom az erkölcs, a jog és az illem rendje közti belső összetartozást. Elkészült a klerikusi státusszal járó kötelességek és jogok teljes kodifikációja. Felkutattam és elemeztem a klerikusi kötelességeket és jogokat, melyek nemcsak az Egyházi Törvénykönyvben vannak kodifikálva, hanem minden ilyen kötelességet és jogot összegyűjtöttem, ami a Kódex más helyén található, illetve amelyeket a részleges jogok tartalmazznak. Rámutattam a három normatív rend közös gyökerére, a morális rendre. Bizonyítást nyert, hogy a jogok és kötelességek sajátos rétegei között alap és felépítmény viszony van, melyek kölcsönösen hatnak egymásra. Konkrétan kimutatom, hogy a klerikusi állapot mely módon módosíthatja és módosítja az alapvető jogokat, illetve a krisztushívők alapvető jogait. Megvizsgáltam a klerikusi állapotból történő távozásnak főleg lelkiismereti okokra történő hivatkozásoknak a megalapozottságát. Ugyancsak kimutattam, hogy a klérus számára fontosabbak a kötelességek, mint a jogok, mivel ez a legjobb jogérvényesítő mód.

Boldoggá avatási eljárás (2012)

Elkészült a boldoggá avatási eljárás kézikönyve, melyben részletes elemzésre kerültek az ott használatos kulcsfogalmak: életszentség, vértanúság, csoda, tisztelet, az avatás tanítóhivatali jelentősége, majd bemutatásra került az eljárás története abból a célból, hogy láttassuk mi annak a maradandó értéke (amit minden konkrét szabályozásnak figyelembe kell vennie), illetve hogy a hatályos jog megértését szolgálja. Részletesen kifejtettem a hatályos jog tartalmát. A könyv tartalmazza az életszentségről való megbizonyosodás eljárásának sajátosságait, nevezetesen azt, hogy milyen értelemben tekinthető boldoggá avatási eljárás peres eljárásnak, illetve a csodák bizonyítása során alkalmazott szigorú kritériumrendszert, mely gyakorlatilag kizárja a tévedés lehetőségét. Lefordítottam latin nyelvből az összes hatályos vonatkozó törvényt és jogszabályt, végül bőséges mintákat adtam az eljárás során megkívánt formulárékból. Ezek majd a konkrét eljárás során bizonyulnak hasznosnak. Magyarországon a boldoggá avatásról nem született az elmúlt században olyan kézikönyv, amit most a kutatás eredményeként letehetünk a magyar katolikus egyház és az érdeklődők asztalára.